

ПРИГОТУВАННЯ ДО РЕПУБЛІКАНСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ

КЛОПОТИ ЛІДЕРІВ З ПРОГИБІЩЕЮ ТА КАНДИДАТОМ НА ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА.

ШІНКАГО (Линої). — Приготування до конвенції републіканської партії, що починається тут у вівторок, 14 червня, вже покинці. До міста приїхала вже велика частина делегатів.

Між справами, які мають бути порушені на конвенції, стоять на першому плані економічні справи, пов'язані з теперішньою кризою. В цій справі може прийти до поважної боротьби між тими, що стоять за інфляцією, і тими, що стоять за золотом монетарну стопу.

Але найбільше дебат уже тепер викликає друга справа, в основі далеко менше важна, а то справа прогибії. Недавні виступи різних провідників бізнесу й церкви проти прогибії заставляють уже й републіканських провідників дивитися прихильно на думку віддати цю справу під-народне голосування. Як це зробити, над чим іде між ними спір: одні є за те, щоб платформа партії на цюгоричні вибори заявляла виразно за віддання справи під голосування виборців, а другі є за поглинення справи конгресом. Вони розуміють добре, що найменша помилка републіканців у цій справі буде певно використана демократами.

Таксамо багато балачок викликає питання, що має бути кандидатом на заступника президента З'юднених Держав з боку републіканської партії. Партія, як звичайно діється з партією при правлінні, не має клопоту з номінацією кандидата на президентство, бо чим є з природи політичної ситуації президент. Тому якраз тим завзяте зводитись бій за кандидатуру на віцепрезидента. Проти теперішнього віцепрезидента Куртиса ведеться завзята кампанія зі сторони різних кандидатів.

Демократи стараються висміяти републіканську конвенцію. Відомий демократ Глум каже, що републіканська конвенція буде дуже нудна. Шавз, президент демократичного краєвого комітету, каже, що вона буде виглядати як „товариство суму“, що вона не буде мати колору, тощо. Відомий американський газетир Вільям Аллен Гайт каже, що конвенцію опанували реакціонери і що тому вона не може розв'язати ніякого поважного питання.

РЕВОЛЮЦІЯ В ЧІЛЕ СКІДАЄ ПРОВІДНИКА.

САНТІАГО. — Закри революційний уряд мав тільки дві війни, він вважав за потрібне зробити перемину в провіді, скидаючи її становнича уряду Карлоса Давіла. Кажуть, що він був занадто консервативний для своїх соціалістичних товаришів. На його місце провідником уряду став полковник Мармадуке Грове, який обіцяє повести нову політику, головню супроти чужих капіталістів, котрі інвестують гроші в Чіле.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ДОПОМОГА БЕЗРОБІТНИМ, ТА ДОТОГО ШЕ НЕ ВИСТАРЧАЮЧА.

НЮ ЙОРК. — Рада Добробуту видала свої обчислення про видати міста на допомогу безробітним. З тих обчислень виходить, що місто видає річно 65 мільйонів доларів на безпосередню допомогу безробітним.

Бюро каже, що в цьому числі нема ще зачисленої допомоги, яка йде зі стейту та федерального уряду, та нема допомоги для сілих, влі і старців, які теж є до певної міри безробітні. На ці видатки треба порухати ще яких 20 мільйонів доларів на рік.

Рада каже, що місто ще ніколи не видавало на допомогу таким сум, а вестати й вони є невідстарчаючими. Дослідники бюро кажуть, що до Ню Йорку стягуються безробітні з інших міст, і то зі скорістю 2,000 осіб на день.

СМЕРТЬ МАТЕРІ АЙРИСЬКОГО ПРОВІДНИКА.

РОЧЕСТЕР (Ню Йорк). — Тут померла в неділю в 74 році життя пані Катерина Т. Кол Гвіраті, мати Емона Де Валери, президента Ради Вільної Айриської Держави. Вона родилася в Ірландії, приїхала до Америки молодшою іммігранткою, віддалася за Валеру, еспанського музиканта й різьбара, поговділа дуже скоро та показала велику силу волі, старалася виховати діти.

РАДІТЬ ПОБОРОВАТИ ЗЛОЧИН І КОРУПЦІЮ ЧЕРЕЗ ДІТІ.

НЮ ЙОРК. — Проповідник Кевіна говорив тут з нагоди „дня дітей“, що всім кампаніям проти злочину й корупції не вдалося тому, що пропагандисти зверталися все на адресу старих людей. Він радить аергати кампанію на діти. Коли діти будуть як сіди виховані, тоді не буде злочинців, ні корупції.

Проповідник Говард говорив, що прогибії показує, як нарід може нерозумно вжити своєї політичної сили. Прогібіоністи пробували завести прогибії силою, не дивлячись на те, що серія не можна навести силою. Він призав прогибії невдачею.

ВОЮВНИЧИЙ ПАН КОМСАР.

Мешканці околиці старства в Скалаті були свідками агіраючої події, коли то відомий у цій округі пан скарбовий комісар Голембівський викликавав за Українцями по вулиці: „Банда руска! Розбуйнікі! Повишеш вас на шухрах!“ По висвітленню справи нападником виявилось, що свого героїського чину допустився пан комісар зlosti за те, що мусів віддати куфер з гардеробом, що його як презес „Сокола“ безпечно заарештував одному нашому театрові.

ЗАСТРІЛИЛИ СВОГО СУДНОГО І СЕБЕ.

У заведенню для умово не-дужих у Тюрках від Вершова-го прибула на відвідини до перебуваючого там на лікуванні вчителя з Холму, Барановського, його суджена Берквичка. Вона стріляла до нього в голову, після чого вистрілом з револьвера в серце позбавила себе життя. Причиною цього розпачливого кроку Берквичка була нібито вистка, що син здоров'я її судженого є безнадійний.

ЛЕВ „ПОЧАСТУВАВ“ ОСАДНИКА.

В Луцьку від пару тижнів перебуває мандаринський звірець. Між досить поважною скінькою-ріжним звір'єм і 5 лівів. Кілька днів тому одні з лівів схилив назурами за плече осадника, який дравнич зіврів. Лише завдяки публічній і сторожам удалось осадника вратувати від поважних наслідків жартування з „царем звірів“. Скінчилися досить сильним подрапанням. Отже пам'ятка буде, та й для комедії з відважливих звір'яч буде пересторогою, що звірів дразнити не вліяло, як також не вліяло зближати занадто до кліток звірів.

ЖІНКА МУСОЛІНІ ДІСТАЛА ТИТУЛ „ЕКСЦЕЛЕНЦІА“.

Жінка Мусоліні дістала невідомим титул „Ексцеленція“. Має його сьогодні після 21 італійських жінок. Прислугу він тільки тим, котрих чоловіки мають найвище італійське відзначення, т. зв. Анунціата. Між інших дочка власника заїздового дому в Катресе зійшла Бюльоні докладала такого високого відзначення.

КАРА ЗА „МАЛАНКУ“.

Старство в Синоді засудило на показою карним парохом Марселіне і голову тамошньої чотайки „Промітні“, о. Стелана Меннінського, за те, що 13/1 ч. р. членів чотайки влядали в читальні для себе і своїх родичів Маланчіві ввечері. Окружний суд, до якого влядали засудження, звільняв обвинуваченого від вини і за-вважав, що він невинуватий, сповни на тому становищі, що товариство може вати своїх членів і запрошувати інших. Гостей улажувати забили (як вступу на забаву не оплачується) — без дозволу старства.

ПОЛЮЮТЬ НА ЗАПІЛНИЧКИ.

Останніми днями перебіла поліція в Чернівцях пошукувати запіллячючючі приватних помешканнях. У кого знайшли запіллячючю, того арештували та карали грошовою карою.

УСПІХ ГРАМАТИКИ.

Француська Академія видала офіційну свою граматку. За одні дні продані з неї в Парижі 50,000 примірників. Відомо, що кожен інтелігентний француз уважає своїм обов'язком говорити та писати чистою літературною мовою.

НОВИЙ ЖИВЕЦЬ У СІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Департамент служб здоров'я в міністерстві внутрішніх справ рішив створити новий державний живець в Сілі, повіт Яворів. Є тут найсильніші сірчані джерела в Польщі.

ГРОШЕВІ ЗЛОВЖИВАННЯ ВІЯТІ І ЮГО ПИСАРЯ.

Перед карним трибуналом при окружному суді в Тернополі відбувся розправа проти віяти Миколи Шкодницького і секретаря громади, Івана Недошитка, з села Ходачкова Мамого. Акт обвинувачення закінчився, що вони оба в порозумінню півтора року, щоб в році 1928 і 1929, спроне-вірили гроші, стягані від селян за податки грунтови. Вони видавали селянам вправді поквітовання, але всіх грошей не випускали до книг. Справа виявилася аж тоді, коли ексектор приїхав до цього села в цілі примусового стягнення незаплатених податків. Тоді виявилось, що селяни їх платили, на доказ чого показали ексекutory поквітовання, видані писарем. Спроневірені гроші обчислюють на 2,245 золотих. Трибунал признав підсудним винним злочинну зловживання і засудив віяту Миколу Шкодницького на півтора року тяжкої в'язниці, а писаря Івана Недошитка на 6 місяців тяжкої в'язниці з зашлясанням кари на 5 літ. Івана Недошитка випущено на волю за кавчівце 226 доларів і ці гроші віддані скарбовому урядові на покриття шкоди. — Розправа ця була свого роду сенсацією, бо на неї по-кликали аж 94 свідків, майже половину села, на обставину, що в них стягнено податки.

„ОТЧЕ, ЗЛІЗАЙТЕ“.

В люблінській катедрі о. Жутовський вигадував проповідь. Зміст проповіді не сподобався парохом цієї катедрі, каноніком Янковському, тому він став двоїтним, щоб священник зліз із проповідальниці. Колиж о. Жутовський не зважав на заперечення й говорив далше, канонік вибіг на проповідальницю та скрикнув: „Досить того! Скінчили!“ Все те діялося на очах вірних.

ЗЛОВЖИВАННЯ В РАДЯНСЬКИХ УСТАНОВАХ.

Центральний Комітет комуністичної партії в Москві оголосив розпорядок, в якому стверджує, що деякі радянські господарські установи управління нездовольно винини торговлю, причому виявили товари, яких нестало на ринку, насаломконого була утруднена реалізація плану поставок. Такі зловживання стверджено в 12 радянських підприємствах. В 10 випадках видала приноварова партійні репресії, до виключення з партії включно, у двох випадках справу передала судові.

БГАУІ УБИВ ЧОЛОВІКА.

В селі Полінь Гай, у Варшавщині, брав гурівай з припони й ударили рогами селянина Писотровича, збив його.

ВЛАСНУ ДИТИНУ ВИКИНУЛА БЕЗРОГАМ.

В селі Малах Бискурчих (Володимирщина — Волин). В селі Ольги Пастухови знайшли трупа новонародженої дитини, розшарпані безрогами. Виявилось, що матірню цієї дитини була сама Пастухови, яка свою нещобну дитину задушила й закопала в хліві, а свині вирили. Зачинну матір потягнули до карної відповідальності.

ПРОТИ ТРАИТИХ ГОРАЛЕНЬ.

В селі Вербичинку, по. Броди, органи скарбової контролю перебрали з поліцією ревізії, глядаючи апаратів до самогонки. Коли з одного господаря знайшли такий апарат, зібралось пера його багато, кількість людей, що затакували поліцію киміями. Поліція хала для постраху киміями стрілу у повітря, наслідком чого люди розбіглись. Арештовано 10 осіб.

ФАЛЬШІВІ ДОЛЯРИ.

У Відні й Будапешті познались фальшиві 100-доларові банкноти. Фальшивіци пустили їх такі банкноти між іншими лікарнями, у яких лічилися. Поліція думає, що банкноти сфальшувала міжнародна шпілька під проводом якогось Бе-нега. Здагують, що фальшиві банкноти фабриковані на велику шкалу в Радянщині.

НІМЕЧЧИНА НЕ БУДЕ ПЛАТИТИ НІЧОГО ПО РЕПАРАЦІЯМ

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер фон Папен отверто й категорично заявив, що Німеччина не буде платити ніяких репарацій. Вона не буде сплачувати далі і той частини репарацій, що означена п'яною Іюнга як безумовні плати, які тепер підчас маторії, проголошеної президентом Гувером, Німеччина сплачує до міжнародного банку в Женеві.

Канцлер фон Папен говорить далі, що Німеччина не буде платити репарацій не тому, що вона не хоче, але тому, що не може. На льозанській міжнародній конференції по репараціям та міжнародним боргам німецька делегація подаста лише матеріялі з доказом, що Німеччина не може сплачувати репарацій, а вже конференція нехай сама з цього робить висновки. Вся німецька преса підтримує таке становище уряду.

МЕК ДОНЕДІЛ ТА ЕРЮ УМОВИЛИСЬ.

ПАРИЖ (Франція). — По дохлещних нарадах в Парижі англійський прем'єр міністр Мек Донелд та французський прем'єр Ерію вихали до Женевы, щоб там увіяти участь в працях комісії Ліги Націй по обеззброєнню, а потім вони відуть до Льозані для участі в конференції по репараціям та міжнародним боргам. Обидва прем'єри кажуть, що вони не уможовились, якій точно тактики будуть обидва зятимися в Женеві та в Льозані, але вони можуть заявити, що в багатьох випадках погляди Англії та Франції збігаються.

Що торкається справи репарацій та міжнародних боргів, то про це вони зможуть говорити лише після того, як Німеччина подаста на конференцію свою заяву в цій справі. В Женеві Ерію буде домагтися загального зменшення зброєння всіх держав. На цьому Англії стоїть вже давно.

ХОЧУТЬ УРЯДОВИМИ ДЕКРЕТАМИ РЕГУЛЮВАТИ ЕКОНОМІЧНЕ ЖИТТЯ ДЕРЖАВИ.

ВАРШАВА (Польща). — Польський уряд видав декрет, який домагається, щоб кожне приватне підприємство зменшило виплату утримання своїм працівникам та різним директорам й фавіхам, які тепер одержують непомірно високу платню. Ота висока платня тяжко лягає на фінансову зможність підприємств, а також змушує населення платити дорого за різні фабрикати, бо з зарібку підприємств мають виплачувати надзвичайно високі платні їх урядників.

Коли самі підприємства не зменшать утримання своїм високоплатним урядникам, то тоді уряд при помочі судової влади, змусить підприємства зменшити утримання всім, хто отримує поверх 3,000 злотих на місяць. Для обчислення висоти платень буде братися на увагу загальний оборот підприємств, щоб платні урядникам не становили високого проценту.

ЯПОНИЯ ВИЗНАЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ МАНДЖУРІ.

ТОКІО (Японія). — Суди приїхав з Манджурії предсідник Південно-Манджурської залізничної, граф Ясуса Ушіда, якого запрошують на становище міністра справ закордонних. Він заявив, що згодиться на це лише при умові, що армія відмовиться продавати свою сепаратну політику й погодиться на його призначення. В першу чергу він уважає потрібним визнати незалежність Манджурії й підтримати її уряд.

Военний міністер, генерал Аракі, заявив, що армія цілковито годиться на призначення Ушіди міністром справ закордонних. З його приходом до міністерства треба сподіватися виразної політики Японії в піддержці незалежної Манджурії, бо Ушіда відіграв величезну роль у усіх подіях у Манджурії, які там зв'язані з виступом Японії.

ДЕ ВАЛЕРА ДАСТЬ ЗВІТ ЗІ СВОІХ НАРАД З МЕК ДОНЕДЛОМ.

ДУБЛІН (Ірландія). — Президент ірландського уряду, Де Валера, зробить докладний звіт у парламенті про свої переговори з Мек Донделом у Лондоні. Він вяснить точно, в чому сходяться погляди його та Мек Дондела, а в чому розійшлися. Всі з нетерпеливою цікавістю цього зводження.

Бувший міністер війни в старому уряді Ірландії, Фіцджеральд, заявив на вічу, що коли уряд Де-Валери не буде мати скорого порозуміння з Англією, то нема чого Ірландії посылати своїх делегатів на Отаву на імперську конференцію, бо їх туди не допустять. Від того, що Ірландія знайдеться мова межами британської імперії, вона потерпить нечисленно фінансово та економічно.

ЗНАЙШОВСЯ ЛЕТУН ГАВЗНЕР.

КОРАБЕЛЬ „СЕРКІ ШЕЛ“ (Атлантичний океан). — Англійський корабель, що пліне з Європи до Америки, знайшов на океані летуна-Гавзнера, який летів з Америки до Варшави. Гавзнер пробував 8 днів на воді, на плаваючій своїм літаку. Він не втратив й голоду та браку води, тому так оцлав, що не міг говорити. Корабель знайшов його між островами Азори та Португалією, 500 миль від португальського берега. 27 червня „Серкі Шел“ приплине до Ню Орденс.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Published daily except Sundays and holidays
11-61 3rd Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy
One year \$3.00
Six months \$1.50
Three months .75
Foreign and Jersey City Rates:
One year \$4.00
Six months \$2.00
Three months 1.00
За оголошення рекламні не відносять.
3 Канади нашісати пошти листи на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союзу: Montgomery 5-1836.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДО МУЗЕЮ

Москвофільська "Правда" звязалася реформувати з Америки старокравців москвофільських лідерів. Треба признати, що піддала їм розумні думки, коли вважала їх братися за реальну роботу, себто зайнятися економічною і культурною роботою серед народу, замість сидіти по львівських центрах та каварнях і вести "високу політику".

На це обізвався львівський "Русский Голос", у котрим якійсь "господин" Каренин обороняє політику і діяльність "Русской Селянської Організації в Галичині" (PCO), закликаючи редакторів американської "Правди", що він не визнається в "русском движении" в Галичині. Отой Каренин каже, що якби не було PCO і тих лідерів, на котрих нападає "Правда", то не було би вже в Галичині "русского движения".

Оте останнє обурює редактора "Правди". Він не годен поверити голосові старокравців москвофільів, що "русську" ідею "носити" у своїх карманах якійсьбудь десятком львівських діячів", що позасідали при жолобах по москвофільських центрах. Він певний, що коли би чезли оті діячі з москвофільського товариства ім. Качковського чи Ставровіті та прийшли б нові діячі з провинції, навіть такі прості селяни, то "русское движение" не вмерло б, а навпаки, ще оживило. Бо теперішні діячі PCO, каже редактор "Правди", нічого не роблять, а тільки пильнують "традиції", а "PCO повинна бути політичною організацією, партією, а не музеєм для охорони старих пам'яток". Дотого не треба забувати, пише далі "Правда", що галицька традиційна політика завжди складалася до торгів з владою, і такою є і тепер. На таку політику краєвих москвофільів американські москвофіли йти не хочуть, і не хочуть на неї грошей давати.

Вже з того, що тут наведено, видно велику невідповідність американської "Правди", коли вона вірить у свої закриття щодо живучості "русского движения" в краю. Бо правду написали старокравці москвофільські лідери, коли заявили, що все "русское движение" то це тих кілька мамутич, котрі позасідали біля жолоба й гнутя перед польською владою та йдуть їй на руку, коли йде про нищення українства. Поза ними нема нічого дійсно творчого, живого й ідейного. Є отже тільки мамутич, що надовбався до того, щоб їй це за життя запаканово до музеїв як останки москвофільської мертвеччини і вірний слуг польській державі в часі, коли наша рідна земля кров'явиться від українських жертв, що гинуть за краще майбутнє нашого народу.

В. Будзинський.
ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА
(Оповідання).

Коли ціє товариство, зложене з поважних матрон і ще поважніших мужичин, розсієлося за столами, тоді молодим вільно було відійти погуляти, та не поодинокими парами, а всім укупі. Обі наші пари користали з того і в товаристві трох тітучих хлопців відходили погуляти по виставі. Хлопці відставали від панів на "челюльки" і шезелани в товні. Віатак... одна пара в право, друга в ліво.

Стефан з Галею зішли на долину до парку. Алеї пуста, бо всі воляди кутритися по площі вистави.

— Гратулюю — розмову розпочала Галія. — Я чула про вашу вчорашню подвигу. Мені казали, що нічия дровина не зробила такого ардіяння, як ваша. Це не аби який триумф, одушевити і на свій бід потягати обиди, котрі в більшій пошані складалися з ваших противників. Це мусить бути дуже, дуже мило. Правда? Як би боюся говорити з таким великим чоловіком.

Стефан мавши рукою, неначе би той його успіх на збо-

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС В АМЕРИЦІ

Другий день наради Конгресу розпочався представленням найвідоміших делегатів від Союзу Українок в Канаді на чолі з панено Савелею Стечиною, якій прибули до Нью Йорку в ічоті, а тому не були на засіданні Конгресу першого дня. Пани Стечиною сказала щирі привітання промовою від Союзу Українок в Канаді. На Конгрес вийшло дуже багато привітань з різних сторін Америки й Європи. Привіти були від різних організацій та поодиноких осіб. Після відчитання всіх привітань і зложених привітань від Рідного Краю делегатові з Філадельфії, панено Анастасією Рибаківною, представниці Союзу Українок в Америці, п. О. Лотоцька, відчитала великий і змістовний реферат на тему "Організація українського жіноцтва в Америці та його участь в американських і міжнародних організаціях".

В цьому рефераті були накреслені точні форми й способи дальшої діяльності, як централі СВА та поодинокі відділи організації в себе на місцях. Зокрема висловлено бажання, щоб СВА якнайкраще приступила до членства в Національній Жіночій Раді Америки. Через це членство українське жіноцтво набуло право брати участь у різних міжнародних з'їздах, де будуть брати участь представники НКРА. Так само СВА, залучивши свою річну членську вkladку, зможе безплатно відіслати місце на світовій Шикагівській Виставі в 1933 році від українського відділу. Отож таким способом буде реалізована дуже важка справа, а саме участь Українців на виставі на світовому конгресі Міжнародної Організації Мира й Свободи, який відбудеться під час вистави в Шикаго.

Далі пани О. Лотоцька прочитала низку проектів резолюцій, які вилінали з її змістовного звіту та які. Головна Управа вважала пожежним пропозиції Конгресу. Для остаточної редакції проекти резолюцій передано комісії, як до останнього дня, та в

під час чужий, котрий не знає відносин, про котрі ви писали, отже йому лиш зазвється, що ви сотворили щось великого. Хвалить вас мудрі люди, вам не мало; хвалить дурні, як ти кажете, барани, вам також криква. Шо я даю би, якби бодай на старість могла так сявлятися, як ви вже тепер, в таких молодих літах! Давніше я все мріяла про те, щобі близьке пізнати такого, "що пише". Всікі письменники страшно мені імпонували. Нині, коли я вже не з одним познакомила, стала більше вимагати і перший лінійний мені вже не заімпонує. Тепер вже знаю, що це все друковане та це дуже розумне; що не все заслугою на похвалу той, котрого публічно хвалять, ще й портрети його друкують. Тож коли ваші подвиги, як письменника і бесідника, імпонувати не лиш мені, а також; як показує оцінка вашої праці, поважним учнем, то яким великим мусите видаватися в очі чужих, як ви кажете, череди баранів! Це мусить бути велика розумі, так прославляти.

— Мило воно є, — відповів Стефан, — та не так дуже, як то ви собі представляєте. Більше задоволення з таких успіхів є тільки в початках, коли ставляється перший крок в нові блуки; тільки до тих часів, коли здобувається перший блиск. Потому воно вже градіть свій жар, видається чужим, чужим зазнавчим і природним. З того рідно міється так само, як з так званими чудами

зв'язку з цим і становище української жінки серед українського народу й активність її в національній громадській боротьбі та державній боротьбі. В своєму рефераті паночка М. Бек ясно накреслила, як зростає активність української жінки в часі світової війни, а особливо в часі визвольної української боротьби, та пізніше, коли українська жінка нарівні з чоловіком змагалася за краще майбутнє свого народу, а потім стала на всіх позиціях і становила громадського та політичного життя. Українська жінка вже стала повноправною жінкою серед свого народу й тепер вона буде йти далі, закріплюючи своє становище, щоб на рівні з чоловіком змагатися за краще завтра свого народу, своєї рідної землі.

Зміст і форма реферату, а особливо блискучий ораторський талант молодой України, викликали великий ентузіазм серед усіх присутніх у залі, як делегатів Конгресу так і гостей. Оваціям не було кінця, бо дійсно молода дебютантка заслужила на них.

Назвичайно змістовний і гарний реферат прочитала пани Галя Фещинська. Реферат був на тему: "Роль жінки в житті нації взагалі та української зокрема". Прекрасно зложений реферат давав коротко, але висчерпно й яскраво наочно правдо-супільно й рідного становила жінки в різних європейських державах, починаючи від часів біблійних та від початків української історії аж до останнього часу на Україні. Короткі й живі приклади якнайбільше підкресливали, що українська жінка завжди мала значно більшу праву, ніж її сестри нарівні з тими народами, котрі загалом стояли на значно вищому ступні культури та цивілізації, ніж український народ. В українському історичному житті, ще від самих початків його, подбувало численні факти, які свідчать, що українську жінку ставлено поруч і нарівні з чоловіком навіть у справах, як керування державою та громадськими справами.

Цей гарний реферат був виголошений виразно й з прекрасною дикцією, тому він розбив на всіх таке враження, що

жалоно писати: "Ах! Як гарні, які чудові фіялки! В якім вони замеселовані! Чи ніхто ними не журиться? — питає вона пастуха, що з усієї сили викинував в безконечність чудову народно пісню.

Гой дай дана, дана, дана, Дана, дана, дана, дана. — Не журиться? — розумний, хоч невеселий, пастух виторив. — Ніхто не журиться ніякими фіялками? А чому ж би? Мої вівиці їх сплясують! — Галя все те вислухала, неперевивачи. Як коли Стефан замовчав, она сказала: — Не забувай, що ми всі все розповідаємо мені. Той когут, що на даху нається, ті фіялки, той пастух, вони до того, про що ми зачали балакати, що так висказує, ні призив, ні прилатав. — Все те пришите, та прилатане до того, про що ми перемислюємо, — відповів Стефан. — Я галяю, що це порівняння алучне. — А я галяю, що це порівняння така так влучне, як... прикрому... приміром... окуляри з кукуркузною... Ваше порівняння якесь дуже шуттерене. Ваша байка про фіялки і пастуха сама собою не зала, та що ви можете мати спільного з нашою попередньою розмовою? — Зараз ви самі скажете, що це порівняння добре. Ті фіялки, котримі одушевляються наравні міські дітвора, то одушевляються тодішніми підвигами пис-

но спиналися над жіночим робітничим рухом в Америці, над тою ролею, яку доводилося їм грати українській жінці, а потім переїхала до того, що українська жінка в Америці повинна брати активну участь в організованому робітничому русі за поліпшення становища робітничства взагалі, а жіноцтва зокрема.

В своєму рефераті п. С. Абрагамовська закликала українське жіноцтво в Америці поєднати своїм чоловіком у їх боротьбі за краще долю робітничства, а також навчати своїх дітей, які одухотворяють права робітничства взагалі та одухотворяють дітвоту від експлуатації зокрема, винести своїх дітей необхідності виготовлення належності до організованого робітничства, як в Америці так і в цілому світі.

Внесенням відповідних резолюцій, які, під оплески, передали резолюційній комісії, панна С. Абрагамовська закінчила читання свого цікавого й цінного реферату, що зачеплювало такі життєві інтереси Українців в Америці, як боротьба за своє існування, за краще майбутнє своєї власної родини та родин усіх праючих мас.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБ'ЄДНАННЯ
(За травень 1932)

I. ПРИХІД:

З перенесення з попереднього місяця \$ 41.35
Прихід у травні 1932 р. 814.85

Разом \$856.20

II. РОЗХІД:

a) Виснаго до краю:

1) Рідна Школа	\$350.00
2) На визвольну боротьбу	180.00
3) Голодуючі Гуцульщини	100.00
4) Бідний діти на імміграції в Чехословаччині	50.00
5) Товариство "Провісита"	40.00
6) Політичні в'язні	25.00
7) Письменникам	25.00
8) Кошти перекладу і письма	6.70
9) Кошти удержання канцелярії	25.00
b) Оплата за відозви Тов. Імвалів	1.65

Разом \$803.65

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід у травні 1932 р. \$856.20
Розхід 803.65

Остається в касі Об'єднання з кінцем травня 1932 р. .. \$ 52.85

Об'єднання Українських Організацій в Америці.

меніків і бесідників.

— Тепер-як вже розумію — сказала Галя. — Нарвана міська панна, в тім порівнянні, що я, дурна сільська дівчина. Розумний, хоч невеселий пастух, то ви. Та це одно хибне... Дівчи?

— Вівиці, чи барани, що сплясують ціли, то наші часосийні діти читачі. Ціла корист з тих політичних фаворитів в тім, що часосийні мають чим похвалитися свої шпальти. Передплатами користяться тим. Мені самому це вже перестало імпонувати, переїслося. Малу вітву, оно буди-що-буду робити, та до розкоші це далеко. Прихильність гарної дітвоти, то більша розкіш, як похвальні гимни світа.

— Шо з вами? — спитала Галя зцікавлено. — До тепер ви цілком іннаке думали. Дівчат ви нехтували? І лиш політика одушевляла вас. Можете прозу покинете і возьмесь до той поезії, котру я до тепер на кожнім кроці осмішувала?

— Справді дамаєте, що я так змінився?

— Ще я їй це пізнати не лиш по ваших словах. Я ще ніколи не бачила вас такого приченуреного, як нині! Жалко і найвибагливіша дівчина, не могла би вам нічого записувати.

— І вам то так дуже подобалося?

— Комаж це не подобалося? — Скажіть, прошу, котрій собі, як дорога до чести бідничий? Сеж звісна річ, що ви-ває нераз брудна!

Славний німецький поет Гайне мусів раз згодитися на двобій! Ціє його схвилювало. На додаток усього в день двобою дохляла на не вєдра. Гайне прийшов зі своїми секундарями на місце двобою вєсть заболочений та перемоклий. Зішкробувало болото з черевних і говорив:

— Любі приятелі, затямте! Як дорога до чести бідничий? Сеж звісна річ, що ви-ває нераз брудна!

3 ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

ПРОМИСЛОВІСТЬ.

Голова Ради Народного Господарства Сухомлині про українську промисловість.

(Промова на 7-мій конференції В. К. П. (6)).

На 7-мій конференції В. К. П. (6) в Москві в дебатах на відповідь, Оражонкідзе про підсумки розвитку промисловості 1931 р. і завдання на 1932 рік виступив Сухомлині, спинившись на завданнях української промисловості, зазначає, що — „Українська промисловість становить 18,5 відсотка всієї союзнаї промисловості. В окремих галузях української промисловості ще більша. Напр. вугля України дає 63%, коксу 89%, руди 77%, тощо. Тому цілком рацію товариш Оражонкідзе, коли він накреслює важливість приспівання й завершення 1932 р. будівництва таких величезних, як заводи Краматорський, Луганський, Макіївський, ім. Держинського та інших. На жаль, ці будівництва фінансують незадовольняючи. Як й інші промовці, товариш Сухомлині — зазначає „Пролетарська Правда“ — говорить про багаторічні запаси місцевого палива. Досвід нещодавно виявив, що в районі Гімна, на 120 кілометрів від Краматорська, тобто на віддаленню в двох меншому ніж від Донбасу, на Україні поклали виласи 350 м. тон бурого вугля...

„Багаторічні поклади матимемо, якщо поліпшити якість продукту. Досить сказати, що підвищення проти норми помилковості (?) вугля довело до того, що металургія не могла за один рік — 955,000 тон. Ми через це не одержали 66 м. карбонізації. Щоб перевантажити заводів поліпшити поруду, потрібно було 22,000 вагонів, які можна було використати продуктивніше.

„Більші можливості в промисловості будівельних матеріалів. Ми підрахували, що на Україні треба буди 5,5 мільярдів цегли. На це при теперішніх мистецтвах методів виробництва треба буди витратити 200 мільйонів карбонізації. Потрібно буди 55,000 робітників, потрібна буди величезна площа для сушіння, потрібно буди 140,000 вагонів перевозити цеглу тощо. Звідси висновок: у 1932 р. треба раціоналізувати й механізувати виробництво будівельних матеріалів...“ („Прол. Правда“ 1932 2. П. я. 27).

В. В. Куйбишев про другу п'ятитку на Україні.

На 7-мій конференції В. К. П. (6) В. В. Куйбишев, спинившись на українській республіці, зазначає: „Україна замінюється великим промисловим та хліборобним районом Союзу, дає розвиваються тисячі нових ліній, які визначають в першій п'ятитці. Вибудовок вугля збільшилися в Донбасі до 110—120 м. тон. Будуються нові паливні електростанції, що завершують, тобто будівництво українсько-північно кавказької, шосе і 3 мільйона кілометрів значного виробництва. Вибудовок чавуну на півдні збільшилися до 11 м. тон. Отже, хоч Україна дає у виробництві з вугля й чавуну, темп зростання такий, що робить Україну таким індустріальним краєм, що вона виробляє метал більше, ніж ціла наша країна має виласи 1932 р.

„Багато зростає хімічна промисловість. Величезною швидкістю зростає виробництво сталі, які малими-будівництвом, не досить маючи-горючих, двоох треба, особливо рішучо під батарей кокових печей, перш ніж креслити. Дуже розгортається черта централізації електричних заводів.

Я машинобудівництво... У легкій промисловості розгортається вироблення цукру, пряди, м'яса, бавовняна промисловість у нових бавовняних районах...“ („Прол. Правда“ 1932 15/П. ч. 38).

Косіор про економічну програму другої п'ятитки (з промови на 7-мій конференції В. К. П. (6)).

„Економічна програма другої п'ятитки також вражає своїми надзвичайними розмірами. Я не повторювати тут загальних чисел, які викладав вчора тов. Куйбишев. Числа, що він навів, самі за себе добре говорять. Я хочу тільки на прикладі України трошки скарифікувати розмах нашого будівництва в наступну п'ятитку.

„Коли заводи України під кінець п'ятитки мають виробити 11 мільйонів тон чавуну, то я повинен сказати, що це разів три цифра.

„Тов. Таєвський сьогодні в своєму виступі говорив про те, що програма на 22 м. тон чавуну мала. Може бути тому, що ми більше відчуваємо вагу цих мільйонів тон, чим ці цифри здаються справді захватити. І це не тільки в металургії. 120 м. тон вугля, що Донбас має дати до кінця п'ятитки, — це також таке число, що може викликати величезний ентузіазм у справжніх будівельників соціалізму. І в усіх інших галузях машинобудівництва, хемі тощо, що мають розгортитися хоч би на Україні, числа вражають надзвичайним розмахом.“ („Прол. Правда“ 1932, 6/П. ч. 31).

Вугля.

Роблячи підсумки розвитку промисловості 1931 року і подаючи завдання 1932 р., Оражонкідзе на 7-мій конференції В. К. П. (6) спинився на вугільній промисловості та праці Донбасу, при чому зазначає, що — „Вугля, що його одержують сьогодні металургійні заводи, погані якості: дуже великий відсоток пошулу. На якість вугля треба буди нажити. Треба нажити і на скільки і на якість. Ми цього року повинні дати 90 м. тон. Іншаке паливного голоду не утворюємо.“ („Пр. Правда“ 1932, 4/П. ч. 29).

Вибудовок вугля в Донбасі у місці сінні піднеслося до шоденного вирободу в 90 93% завдання...“ („Мірадіаль Білшівськ“ 1932, 30/П. ч. 10).

Цукрова промисловість.

„Прол. Правда“, підкреслюючи провину, невиконання планів, хибив в роботі більшості цукроварень у минулому році, зазначає, що — „Перший крок роботи цього року доводиться, що цукроварі це нічого не навчилися, що вони...“ вуть же старими темпами...“ „Одною з причин такого явища вважає погані стан шляхів для доставки продуктів. На звязок цукроварень і залізницею та поліпшення підлягає шляхів звернувши увагу та приступлено до роботи. Але, як зазначає таж „Прол. Правда“, „півтора місяця вже минуло з моменту, що робити, а не додоси за покриття...“ („Прол. Правда“ 1932, 4/П. ч. 29).

Українські заводи працюють на Урало-Кузнецкий Комбінат А. Р. С. Ф. С. Р.

Як подзе „Прол. Правда“, у Київ відбулася конференція українських заводів, що працюють на Урало-Кузнецкий Комбінат. На цій конференції виявлялося, що заводи Києва й правобережжя, в основному, часно виконали замовлення першої черги, а від підприємств і „дослідно“. Піднімається питання закінчення будівництва української сталі, які малими-будівництвом, не досить маючи-горючих, двоох треба, особливо рішучо під батарей кокових печей, перш ніж креслити. Дуже розгортається черта централізації електричних заводів.

Чи ВДИХАЄТЕ?

“Краще не дражити собак”

ЧОГО МАЛИ Б КУРЦІ ПРИЙМАТИ ЦЕ ЗАСТАРІЛЕ УВАЖЛІННЯ СИГАРЕТНОГО ПРОМИСЛУ?

СЬОГОДНІ БІ Є ВИЖЕ МАЮТЬ ДОБРО Є ЗАЙМОВІЛИ БІ ФАКТОМ, що інші сигаретні не люблять говорити про вдихання.

А преціш — цей предмет — “тільки негалицький” в сигаретній рекламі — стосується дуже вашого добра! Бо ви дійсно вдихаєте — кожний з нас це робить — сядемо чи не сядемо, кожний курить, вдихає яку частину диму, що його він або вона тгне з сигарети.

“Краще не дражити собак” — це може й є відповідь сигаретного промислу для нас. Але як відповіли вони мають для нас?

Чи вдихаєте? Локкі Страйк не обминають цього життєвого питання. Вони стрічають справу чисту і открито — тому що славний процес чистяння Локкі Страйк усуває деякі нечистоти що скриваються навіть в найкращих, найлагідніших тютюнових листях. Локкі створили цей процес. Локкі Локкі його мають!

“It's toasted”

Ваша Охорова проти роздрядження — проти кашлю

Copyright, 1932, The American Tobacco Co.

НАСТАВТЕ НА ЛОККІ СТРАЙК — 40 років минуло з дня, коли вперше в світі тютюновий одержав назву Локкі Страйк радю-програми у всьому кожному північці, четверта і субота на N. Y. C. передає.

ГАРАЗД, АМЕРИКО

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЖІНКИ В ДОПОМОГУ РІДНИЙ ШКОЛІ. Мені доводилося бути на ювілейній святі Рідної Школи і почути промови делегатів з краю, п. Льва Ясінчука. Мені здається, що кожда жінка, особливо жінка-матір, котра дорожить молодим поколінням, повинна добре розважити ті слова, що їх чує на з'їзді і відах Рідної Школи. Я була свідком, як одна з наших громадинок, котра тут вилася й виховалася, почувши реферат про ту боротьбу, яку веде наш нарід у краю в обороні своєї школи, зараз записала свого малого сина в член Рідної Школи. Рідна Школа виховує нас наших рідних дітей. Чиж не повинна про неї подбати українська матір? Адже та школа виховує дітей тих матерей!

К. Качмарова.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З діяльності Демократичного Клубу.

Український Демократичний Клуб у Нью Йорку працює не тільки над тим, щоб об'єднати американських горожан українського роду, але бере завжди активну участь у вській народній роботі; як і старався допомогти Рідному Краєві. Та Клуб не забуває і за те, щоб члени мали час від часу відповісти розривку. Для того цілади у товаришів сходили і забаби, а в неділю, для 19. червня, влаштували велику прогулянку на ріці Гудзон, до Фарест Нью Гров, Н. Й., на гарний пароплав Вервек. Підчас прогулянки і до танців пригваритиме музика Н. Возняка. Буде гарний буфет, а в парку спортивні гри й інші задоволення. Е. Лещевський, секретар.

Там також можна.

Чоловік: Це виключно, моя дорогенка, щоб цього року ходили ми до Флориди. Подумай лише, скільки це рахунків маємо платити. Жінка: Про рахунки чейже можемо думати, також і в

ОДИНОКА ПРЯМА ДОРОГА ДО СТАРОГО КРАЮ

Ідейте чини видивитися, виставленим пасажирським пароплавом, на яких відстані домашню поїмку в довший скільки-ні першоду обслуговує саубовища, котрі говорять вашою рідною мовою.

Найближчий відізд:

“ПУЛАСКІ” „ПОЛЬОНІА” 17 ЧЕРВНЯ 29 ЧЕРВНЯ

Зверніться до місцевого агента або пишть до:

GDYNIA AMERICA LINE

(Formerly Baltic American Line)

89 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL. UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA. 110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ.

ПОРЯДЬТЕСЯ Д-РА ЗІНСА, ЯКИЙ МАЄ 25 ЛІТ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЛІЧЕННІ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЖЧИН І ЖІНОК.

Шкірні і нервові хвороби, загальне ослаблення, шлункові неможливості, кишкові і простові неможливості, легні, бронхіти та інші загальні недуги, які успішно лікуються й лікуються методами. Той, хто приїждить, з жінкою також порозуміється щодо окремих умов.

Х-Рейс, ексамінації крові і хемічній спробі. Висискування спробами і шпінками. (БЕЗПЛАТНІ ПОРАДИ)

DR. L. ZINS

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межол 4-гого Есено і Irving Pl.

ГОДИНИ: Денно від 9. ранно до 8. вечір; в неділі від 9. ранно до 4. попол.

АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК

ЩО ОБИМАЄ 12 КОЛЬОРОВИХ ТАБЛИЦ ПОВЕРХ 120 НАЙВИБАГЛИВІШИХ УЗОРІВ З ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ, ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ.

Видаєні кооператива „Українська Народна Мистецтво“ у Львові, в мистецькій обгортці-артиста М. Бутачина.

Ціна \$1.10.

Замовляти: „СВОБОДА“ 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПІТТСБУРГ, ПА.

Українка Марія Бек скінчила відзначуючи університет.

Не звважаючи на тяжкі матеріальні обставини та на інші життєві труднощі, молода українська дівчина Марія Бек скінчила відзначуючи права в пітсбурзькому університеті. Про це місцева американська газета подала так:

AMONG THE YOUNGEST EVER TO RECEIVE DEGREES.

Two women will be among the future lawyers awarded LL.B degrees at the University of Pittsburgh commencement exercises Wednesday.

The two co-eds in the law school graduating class are Mary Beck, 23, of 1100 Carson street, and Minnie Spero, 23, of 5916 Elder Street.

In addition to being two of the youngest women ever graduated from the school, both have established good legal and scholastic records.

(Pittsburgh Sun-Telegraph, June 5, 1932). Світі.

АКРОН, О.

На Плану Школу.

В нашій місцевості нема багато Українців. Але ті, котрі є, радо горяться до своїх народних організацій, а в першу чергу до нашого У. Н. Союзу. Маємо Тов. амер. - укр. - горожан, Укр. Молодечий Клуб і Кружок Укр. Народних Танків. І інтересуємося живо нашим народним життям тут в Америці й у краю. І тому бажаємо ми мати у себе делегата Рідної Школи з краю, п. Льва Ясінчука.

Делегат відідав нас і дня 17. червня відібулося віче в справі Рідної Школи. Віче відкрив г-ром. Олексія Ценко, президент Товариства Амер. Укр. Горожан. На секретарів покликали В. Полюкву і Р. Пулка.

Перший забрав слово р. П. Ганяк, місцевий парох, котрий представив історичний наступ наших ворогів на нашу землю і культуру.

Делегат п. Л. Ясінчук зложив привіт від Рідного Краю, а потім виголосив обширний реферат про діяльність і значення Рідної Школи в краю. Про рефераті слухали записи, на які Делегат дав відповіді на питання.

На допомогу Рідній Школі зібрано \$66.47. По відчуттєвому розподілу передано делегатові \$50.

Жертвували: Бр. Сош. св. Духа, від У. Н. С., \$15; Бр. св. Івана Хрестителя, від Провиди, \$10; Укр. Жінчий Клуб \$10; К. Ценко \$2; по \$1: О. Ценко, І. Ценко, А. Ценко, М. Петрух, І. Семенюк, П. Славний, І. Гурин, Г. Сташків, І. Пильгуб, А. Сиріш, О. П. Ганяк, В. Ч. Пулк; по 50 ц.: П. Пулк, А. Сташків, К. Ценко, Хр. Ценко, Н. Шквара, М. Хорошан, Т. Майдівський, Н. Іванівський, М. Іванюк, П. Семенов, Д. Міскало, М. Зібер, Т. Мураль, Т. Баран, В. Полюкву, Н. Саула, Гр. Малечук. — Дрібні датки \$6.97.

Василь К. Пулк.

ВІДПОВІДЬ РЕДАКЦІ.

П. Новак, Мінеаполіс, Мин. Російські царські ціл пореволюційні паперові гроші тепер це зать вартості. Тому коли гід порадити Вам, що з ними робити. Коли вони більше-визнають і не тих видають, які там уже показавши, то з ними шось можна зробити в Росії. Але, наскільки-ми-знаємо, більшовицький уряд забороляє російські гроші, навіть видати ними, вивозити й привозити до Росії.

